

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium duklianskych hrdinov, Komenského 16, Svidník
4. Názov projektu	Zvýšenie čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti na Gymnáziu duklianskych hrdinov vo Svidníku
5. Kód projektu ITMS2014+	312011V690
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	30. 11. 2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Učebňa cudzích jazykov
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Vlasta Volčková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	http://www.gdh.sk/kluby

11. Manažérske zhrnutie:

krátka anotácia: Oboznámenie sa so spôsobmi hodnotenia úspešnosti žiaka v čítaní s porozumením. Informácia o najčastejšie používaných prostriedkoch na zisťovanie úrovne pochopenia prečítaného textu. Výmena skúseností medzi pedagógmi.

klúčové slová:

čítanie s porozumením, jazykové kompetencie, čitateľské stratégie, práca s textom, hodnotenie úspešnosti žiaka, prostriedky na zisťovanie úspešnosti žiaka

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

1. Oboznámenie sa so spôsobmi hodnotenia úspešnosti žiaka v čítaní s porozumením

Prirodzenou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je hodnotenie procesov a výsledkov práce žiakov. Vo všetkých predmetoch sa najčastejšie využíva priebežné a záverečné hodnotenie, ktoré sa spája buď s tematickým celkom alebo s jednotlivými témami. Pri hodnotení úspešnosti žiaka pri práci s textom je vhodné použiť klasifikáciu (kvantitatívne hodnotenie) ako aj slovné (kvalitatívne) hodnotenie a dať žiakovi priestor aj na sebahodnotenie. Existuje viacero metód alebo spôsobov na zisťovanie úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením.

Reprodukcia textu žiakom je najbežnejšou metódou zisťovania porozumenia textu. Poznáme dva typy reprodukcie: doslovnú a voľnú. Na účely zisťovania porozumenia textu sa používa reprodukcia voľná, ktorá je istou transformáciou prečítaného textu. Žiak z textu vyberá informácie, zoraduje ich a komprimuje.

Metóda hlasného uvažovania vyžaduje od žiaka, aby nahlas vyslovoval svoje myšlienky v priebehu čítania textu. Učiteľ si podľa svojich zámerov môže zvoliť, či žiak bude sám hovoriť alebo bude odpovedať na učiteľove otázky. Metóda hlasného uvažovania umožňuje odhaliť navonok sa neprejavujúce procesy, ktoré žiak vykonáva počas čítania textu.

Vytvorenie súhrnu textu žiakom je metóda, ktorá slúži na zistenia, do akej miery vie žiak identifikovať jadro textu. Žiaci môžu napríklad vytvoriť heslo alebo titulok textu vystihujúci jeho obsah.

Zisťovacie otázky bežne používajú učitelia v praxi. Sú to napríklad: „Rozumeli ste, čo som povedala?“ alebo „Rozumeli ste, o čom ste čítali?“ Viacerí autori i samotná prax ukazujú, že tento typ otázok vedie k málo validným odpovediam, pretože žiak nie vždy správne ohodnotí svoj výkon. Nevýhodou zisťovacích otázok je, že žiak často nevie, aké kritériá kladie učiteľ na porozumenie v danej situácii. Je lepšie, ak učiteľ kladie otázky konkrétnejšie zamerané na jednu alebo niekoľko málo prvkov textu. Takéto otázky sú vo vyučovaní veľmi frekventované a možno ich využiť na zisťovanie porozumenia všetkých rovín textu: slov, vnútro vetných i medzi vetných vzťahov a na identifikáciu makroštruktúry textu.

Hodnotenie informácií je metóda, ktorá umožňuje zistiť hodnotiaci vzťah žiaka k informáciám vo výkladovom texte. Žiak musí v texte označiť, ktoré informácie sú najdôležitejšie a ktoré menej dôležité. Žiakovi je potrebné povedať, aby označil konkrétny počet informácií: napr. 3 najdôležitejšie a 3 najmenej dôležité. Po skončení čítania si žiaci sčítajú počet správnych odpovedí. Väčšina textov nie je písaná tak, aby sadalo presne určiť, ktoré informácie sú dôležité, preto sa vytvárajú texty, v ktorých je toto zaradenie jednoznačné.

Testy sú rozšíreným nástrojom na zisťovanie porozumenia textu žiakmi. Test je zložený zo súvislého textu, ku ktorému sa viaže niekoľko otázok. Žiak odpovedá zaškrtnutím jednej z ponúkaných odpovedí alebo odpoveď napíše.

Typy testových úloh: 1. Uzavreté úlohy: a) Testové úlohy s alternatívami odpovedí
b) Testové úlohy zoradovacie (usporiadajúce)
c) Priradovacie úlohy
d) Testové úlohy vyčleňovacie
e) Dichotomická testová úloha

2. Polootvorené úlohy: a) Testové úlohy doplňovacie
b) Testové úlohy s krátkou odpoveďou

3. Otvorené úlohy

2. Vzájomná výmena skúseností medzi učiteľmi

Ďalšia časť stretnutia bola venovaná vzájomnej komunikácii medzi učiteľmi. Každý z nich porozprával o svojich skúsenostiach a osvedčených spôsoboch hodnotenia úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením. Najčastejším spôsobom u všetkých pedagógov je ústne skúšanie prostredníctvom zisťovacích otázok. Ďalej nemenej častým spôsobom je písomné skúšanie s použitím rôznych foriem testových úloh. Zhodli sme sa na tom, že pri zisťovaní úspešnosti žiaka v čítaní s porozumením nejednotvuje jediná správna metóda ani testovacia technika. Záleží od učiteľa, skladby žiakov, od charakteru čítaného textu a ďalších činiteľov, ktorá metóda najviac vyhovuje.

13. Závěry a odporúčania

V závere stretnutia sme sa zhodli, že ústne prostriedky na zisťovanie úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením sú časovo náročné, a preto sa nemôžu využívať často. Avšak na druhej strane sú tieto metódy potrebné, pretože rozvíjajú komunikačné a interpretačné zručnosti žiakov. Ako vhodná alternatíva poslúži aj písomná forma. Okrem toho je potrebné využívať aj sebahodnotenie žiakov, pri ktorom sa musí najskôr predložiť jasné objektívne hodnotiace kritériá a postupy a dôsledne trvať na ich aplikácii. Pri hodnotení je potrebné používať kombináciu kvantitatívneho a kvalitatívneho hodnotenia s dôrazom na pozitívnu motiváciu. Pri použití písomných foriem zisťovania úspešnosti žiakov je vhodné kombinovať viacero spôsobov a takto zistiť úroveň vedomostí žiakov. Tiež môžeme niekedy využiť vzájomné hodnotenie žiakov, opravu chýb podľa daných kritérií a až následne poskytnúť žiakom správne odpovede a riešenia.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Anna Harvišová
15. Dátum	30. 11. 2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Vlasta Volčková
18. Dátum	01. 12. 2020
19. Podpis	